

Irina Popadeykina

Od Redakcji

Rocznik Instytutu Polsko-Rosyjskiego nr 2, 5-7

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD REDAKCJI

W niniejszym numerze naukowego periodyku interdyscyplinarnego *Rocznik Instytutu Polsko-Rosyjskiego* znajdują Państwo artykuły badaczy zajmujących się problematyką polsko-rosyjską nie tylko z Polski i Rosji – jak miało to miejsce w poprzednich numerach pisma – ale także z Białorusi i Ukrainy.

Krąg tematyczny bieżącego numeru *Rocznika* jest stosunkowo szeroki. Na jego stronach można znaleźć rezultaty badań z zakresu historii, literaturoznawstwa, lingwistyki oraz metodyki nauczania języka rosyjskiego jako obcego. Na całość składa się dziewięć artykułów i dwie recenzje.

Pierwszy artykuł autorstwa Antona Mokiejewa poświęcony jest historii organizacji szkolnictwa górniczego w Królestwie Kongresowym. Autor omawia okoliczności powstania i funkcjonowania pierwszej szkoły górniczej w Dąbrowie Górniczej, która odegrała istotną rolę w rozwoju górnictwa w Królestwie. Historyk, koncentrując się na organizacji pracy dydaktycznej, wskazuje jakie wymagania stawiano kandydatom do szkoły, jak opracowywany był plan nauczania. Ważną zasługą autora jest wykorzystanie materiału archiwalnego, wcześniej nieopracowywanego.

Kolejne dwa artykuły przedstawiają życie i działalność rosyjskich uczonych polskiego pochodzenia. Rosyjski historyk Władimir Afanasjew przybliży Czytelnikom szczegóły biografii wybitnych geologów Karola Bohdanowicza i Gienadija Romanowskiego oraz ocenia ich osiągnięcia naukowe. Z kolei ukraiński badacz Aleksander Samojlenko analizuje spuściznę naukową historyka i polonisty Witolda Nowodworskiego. Autor przedstawia biografię i najważniejsze dzieła wybitnego, aczkolwiek obecnie nieco zapomnianego, uczonego. W artykule omówiono wkład Nowodworskiego w rozwój sławistyki i polskiej historiografii. Co ważne, autor artykułu odwołuje się do źródeł polsko, rosyjsko, białorusko i ukraińskojęzycznych.

Artykuł Olgi Nikołajenko wpisuje się w popularne we współczesnej nauce *gender studies*. Ukraińska badaczka analizuje rozwój polskiego i rosyjskiego ruchu emancypacyjnego w II połowie XIX i na początku XX wieku. Artykuł przedstawia przesłanki kształtowania się ruchu emancypacyjnego w Polsce i Rosji, jego lokalną specyfikę oraz zawiera charakterystykę organizacji kobiecych i ich postulatów ideowych. Autorka, niezależnie od zauważonych pewnych różnic, stwierdza zasadniczą zbieżność w celach działań polskiego i rosyjskiego ruchu kobiecego.

Także literaturoznawczy artykuł Jeleny Siedowej zawiera aspekt *gender*. Rosyjska badaczka za przedmiot swoich rozważań wybrała komedię polskiego dramaturga Andrzeja Saramonowicza *Testosteron*. Analizując szczegóły treści i kompozycji utworu, autorka zwraca uwagę na problematykę relacji pomiędzy kobietami i mężczyznami. Artykuł ten, prezentując zewnętrzne, niezależne spojrzenie na literaturę polską, może spotkać się z zainteresowaniem polskich filologów.

Językowy aspekt kreacji obrazu Polski przedstawia tekst Wiktorii Sasiny. Rosyjskiej autorce za materiał analityczny posłużyły *Zapiski kawalerzysty* Nikołaja Gumiliowa. Artykuł bazuje na szczegółowej analizie powyższego utworu literackiego.

Zagadnieniu przekładu tekstów literackich poświęcone są dwa kolejne artykuły. Białoruska lingwistka Anastasija Ruskich przedstawia specyfikę i podstawowe prawidłowości w leksyko-semantycznych transformacjach w przekładzie poematu *Pan Tadeusz* na język rosyjski i białoruski. Polska autorka Paulina Szymik-Kozaczko w swoim artykule dokonała analizy sposobu tłumaczenia anglojęzycznych form czasu przeszłego w przekładzie *Hobbita* Tolkiena na język polski i rosyjski.

Artykuły Iriny Tajanowskiej i Olgi Orłowej mają znaczenie praktyczne. Białoruska filolożka Irina Tajanowska omawia, w jaki sposób należy wykorzystywać materiał kultu-

roznawczy w procesie nauczania języka rosyjskiego jako obcego. Rosyjska lingwistka Olga Orłowa przedstawia Czytelnikom projekt badawczy poświęcony metodyce nauczania języka rosyjskiego jako obcego, w którym proponuje wprowadzenie do programu nauczania mediakonceptu. Autorka przedstawia cele, zadania, podstawy teoretyczne, a także metody i plan projektu.

Jak zawsze, numer *Rocznika* zamykają recenzje. Dotyczą one dwóch rosyjskich monografii z zakresu politologii.

Redakcja *Rocznika* wyraża wdzięczność Czytelnikom oraz zaprasza autorów do współpracy.

Sekretarz Redakcji
Irina Popadeykina

Wrocław, grudzień 2012 r.